

ФІНАНСОВО-ТЕХНОЛОГІЧНІ КОМПАНІЇ: ПРОБЛЕМИ І ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ

Вербицька В.І.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків

Сучасне поняття Fintech має на увазі окрему галузь, куди входять високотехнологічні компанії, які працюють в сфері фінансових послуг. При цьому найчастіше вони протиставляються традиційним банкам. Проведений аналіз галузі та понад 100 підприємств показує, що Фінтех-сегмент активно розвивається. Так, більше половини компаній (58%) були засновані за останні три роки, 21 стартапи створені за минулий рік. Стимулюючим фактором стало очищення банківської системи, що призвело до вивільнення з банківського сектора багатьох фахівців, готових спробувати себе в інноваційних стартапах. Платіжні сервіси домінують в структурі Фінтех-компаній України, їх кількість зросла на 13% за минулий рік до 38-ми. Серед лідерів також мобільні гаманці (22), напрямок консалтингу та аналітичних систем (26), значну частину займають компанії, які спеціалізуються на різних технологічних та інфраструктурних рішеннях для фінансових процесів бізнесу (36). Серед нових для України - вже популярні за кордоном напрямки insurtech і regtech, яким також пророкують значне зростання найближчим часом. У той же час інтерес до блокчейну в країні все ще низький, за минулий рік з'явилося всього три нових компанії в цій сфері і їх кількість зросла до 16-ти. Незважаючи на активне зростання, галузь все ще є в процесі становлення. Велика частина українських Фінтехів сьогодні на стадії початку продажів (24%) або масштабування бізнесу (48%) і лише кожна п'ята компанія представляє собою зрілий бізнес (19%). Цікаво, що в стадії реалізації ідеї всього 1% і MVP (7%), що йде врозріз із загальносвітовими тенденціями, в інших країнах цей показник вищий. Українські підприємці вважають за краще виходити на ринок з вже готовим продуктом. При цьому, як відзначають експерти, саме на етапі ідеї і MVP у багатьох Фінтехів виникають труднощі. Найчастіше добре зроблений з технічної точки зору продукт не враховує клієнтський досвід і запити ринку. Наступна частина помилка, яка частково є продовженням першої, - продукт "погано упакований" для інвесторів. Все це сигналізує про низьку культуру партнерства, незрілості учасників цього ринку. Проте, сьогодні інфраструктура освітніх проектів, пісочниць та т. п. в Україні вже формується. Вона необхідна, тому що селективність партнерства буде підвищуватися. Уже сьогодні статистика показує, що інвестиції в Фінтех ростуть, а кількість угод знижується. Крім необхідності підтримки на ранніх стадіях розвитку, однією з основних проблем стартапів називають відсутність доступу до фінансів. В Україні близько 63% компаній працюють без залучення коштів інвесторів, в той час як за кордоном більша частина стартапів фінансується венчурними і seed-фондами та інвестиційними компаніями. Автор вважає, що майбутнє Фінтех-сектора буде прямо залежати від розвитку культури взаємодії учасників екосистеми, готовності до змін на різних рівнях, зокрема, підходів до корпоративної культури та навчання.